

12. – 15.03. 2009. USPON NA MAJA E JEZERCES (PROKLETIJE)

U organizaciji PSB-a, PD Pobeda i Planinarskog društva Hrid iz Plava, pokušao je zimski uspon na najviši vrh Prokletija, Maja Jezerce (2694m).

Planinski masiv **Prokletija** prostire se od **Skadarskog jezera** na zapadu, **Komova** i **Mokre planine** na severu, **Metohijske doline** na istoku i **reke Drim** na jugu. Ukupna površina Prokletija je 3500m². Najviši vrh Prokletija je **Jezerski Vrh** (Maja e Jezerces), visok **2694m**.

U okviru tradicionalne akcije crnogorskog planinarskog društva «Hrid» iz Plava, koja se organizuje pod nazivom «**Prokletije bez granica**», više planinarskih društava iz Srbije, Bosne, Kosova i domaćina Crne Gore, pokušalo je da osvoji taj najviši vrh.

Dva novopečena člana PD «Vrbica» iz Velike Plane, krenula su iz Beograda 12-og uveče, u 22 časa. U autobusu je bilo 45-oro planinara iz više planinarskih društava Srbije, Vojvodine, kao i dva planinara iz Tuzle. Put je protekao brzo, jedna granica, druga granica, i već u 7 sati ujutru, bili smo u Plavu. Kafa i dogovor sa domaćinom akcije, odlazak u Gusinje, doručak i odmah u Vusanje (980m), koji je krajnja stanica našeg autobusa. Tu prepakujemo rančeve, dogovaramo prevoz velikih rančeva bar deo puta, jer treba pešačiti 6 i po kilometara do Zastana, kroz celu **dolinu Ropojana**. Ropojana je jedna od dve velike doline u masivu Prokletija, druga je Grbaja. Stalne su rasprave oko toga koja je lepša. Mislim da su obe najlepše.

Ropojana

Vreme je oblačno, prohladno, idealno za pešačenje. Posle jedno 2 km, čekaju nas istovareni rančevi. Moj je bio težak 20 kg. Na leđa, pa put pod noge. Sneg, sneg, sneg....Slikam...Nedostaje sunce, ali, šta da se radi. Planina je to.

Posle 6 i po kilometara hoda, stigli smo do druge manje doline, **ropojanski Zastan**, gde se nalazi letnja pogranična karaula (1384m) bivše vojske bivše Jugoslavije.

Karaula i Gogan

Prazna baraka, bez kreveta i nameštaja, sa jednim starim šporetom na drva, bez struje i vode. Prozori uglavnom porazbijani. Smestili smo se u više soba, a nekoliko planinara postavilo je šatore.

Satori pored Karaule

Nas dvoje prvo lepimo foliju na prozor, stavljamo daske na beton, armafleks, vreće...biće dovoljno da se prespava. Kuvam supu, prepakujemo ponovo rančeve...popodne izlazimo u šetnju da osmotrimo vreme, osetimo sneg u šumi...stalno gledam u nebo. Jedan deo planinara, oni mlađi, vežbaju da stave dereze, da koriste cepin pri padu...Samo ja znam koliko je bitno to da se nauči. Stižu Bosanci, Kruševljani, pozdravljamo se, dogovaramo. U 19 časova ležemo. U vreći mi je toplo, iako je u prostoriji sigurno oko nule. Stavila sam i cipele u vreću da bi mi bile tople kad ih obujem. Uspevam da zaspim.

U 1 i 20 zvoni navijen sat. Odmah ustajemo, samo dovršavamo oblačenje, usput kuvam kafu, čeone baterije na glavu...spremni smo. Osećam blago uzbuđenje. Volim taj osećaj pred polazak. Stižu planinari iz Plava, Rožaja, Podgorice, Peći...bučni su, pešače već 6 i po kilometara od Vusanja. Svi smo već napolju, spremni. Dogovori, ko će da prti sneg, ko će na začelje, prebrojavamo se...

121 planinar kreće u 2 sata na uspon.

Put vodi prvo kroz šumu, dosta je strmo, ja sam posle polovine kolone, nije mi teško, kao da se penjem uz stepenice. Ispred mene vijugava kolona, svetle baterije na čelu, asocira me na svice, sećam se detinjstva kad ih je bilo puno...Vreme je oblačno, nije hladno, možda nekoliko stepeni ispod nule, sneg suv, kao pesak...Kolona uglavnom tiha, nekoliko mladih momaka se jedini čuju u koloni. Odjednom, visoko iznad nas...reflektor, gledam, na shvatam u momentu...MESEC! Ogroman, crven, pun mesec izašao iza oblaka. Nestvaran prizor. Svi smo zanemeli. Puno mi je srce lepote. Penjemo dalje, gledam u mesec, ne osećam uspon, hipnotisana sam...Izlazimo iz šume, sad ide dugačka traverza, još uvek je Crna Gora, sneg je dublji, već iznad kolena, pazim da se ne okliznem, ispod mene je dosta dugačka padina. Zbog dubokog snega koji je sigurno preko 2 metra, ne vidimo granični kamen B17 (1780m), ali znam gde je...već smo u Albaniji. Put nas je dalje vodio na jug, kroz dolinu jezera (ima ih ukupno šest), kolona zastaje, dogovori oko toga sa koje strane da se obiđe prvo jezero. Samo onaj ko je bio leti, zna gde je. Sad je sve prekriveno snegom. Ko nije bio leti, verovatno se čudi. Kratka pauza. 5 sati je, hladnije je, počinje da promiče sneg, mesec je zašao za oblake. Nedostaje mi. Albanci se mole, jedan peva, neobično je... prolazimo pored njih u tišini. Svanulo je, gasimo čeonelampe, vadim foto aparat.

Uspion

Znam da će biti loše slike, jer je sneg i oblačno...Hodamo, penjemo se, hodamo. Brine me što, s vremena na vreme, dune jak vetar. Valjda će do prevoja da stane. U jednoj zavetrini pravimo pauzu, neko doručkuje, ja pijem vodu, uzimam malo leblebija, suvog voća,...nisam gladna. Zabrinuta sam. Zbog vremena.

Nastavljamo dalje. Kolona se razvukla, dugačka, vetar sve jači. Sad je počeo da nosi i sneg koji je suv, udara u lice, boli kad udari, zasipa oči, mestimično ne vidim ništa, zastanem. 8 sati je, pešačimo već 6 sati. U jednom trenutku se malo smirilo. Vidim prevoj na 2400m. Oni prvi su na njemu, vetar sve jači...kolona ponovo stoji. Šta se dešava ? Ne može da se priča koliko duva. Deo planinara ispred, grupiše se, neki se već vraćaju, mnogo im je hladno. Nas dvoje nećemo. Stojimo i čekamo. Nadamo se da će vetar malo da stane. Žmurim, baš udara u lice ovaj sneg. Otvaram oči i vidim da se sve više planinara okreće i vraća. Vidim da prolaze i oni koji su bili na početku kolone, oni koji su prtili sneg. Tu je već i Enko, domaćin iz Plava, tu su i dva planinara iz GSS-a, kažu da se dalje ne može. Nas dvoje stojimo i dalje. Odbijam pomisao da se vratim. Samo još mali broj planinara nastavlja dalje, veći deo se vraća. Nas dvoje stojimo i dalje. Vraćaju se Tomica Delibašić i Miroslav Ostić . Sad mi je jasno da nema šanse za dalje. Tek tad, na 2400m, vraćamo se i nas dvoje. Čutimo. Vetar je sad u lice, sneg nas zasipa. Na momente moramo da stanemo dok prođe nalet vetra, pa da nastavimo dalje. Nije mi težak silazak, volim sneg. Brzo silazimo, i pored toga što je na nekim mestima staza kojom je prošao 121 planinar već zavejana. Vetar je čudo.

Tužni

U 12 sati smo pred karaulom. Svi su se vratili. Samo su četvorica probala i preko prevoja još neki metar. Nisu uspjeli. Ljuba Fantom, jedan od te četvorice, kaže da mu se smrznula trepavica na kapku, pa mu se jedno oko bilo zatvorilo. Niz brkove mu vise ledenice. Još se nisu odmrzle.

Ljuba Fantom

Jedan deo planinara se odmah vraća dalje. Pozdravljamo se. Svi smo tužni. 121 planinar. Ne pomaže što glasno kažemo kako nije bitno, kako planina stoji, čeka nas, popećemo je drugi put. Deset sati pešačenja, sneg, vetar,...malo li je?! I pored svega, tužni smo i dalje...

Sutradan pakovanje, **Savino oko**, poniranje reke **Grlje**, čevapi u Gusinju, tulumbe i baklave...u Beogradu smo već u 22 sata.

Sve je bilo odlično, lepo smo se družili sa svima, svi su se bezbedno spustili. I pored svega, tužni smo i dalje...

Savino oko

Povratak

Statistika : 10 sati pešačenja, 22 km, savladana visinska razlika oko 1400m, plus 13 km od Vusanja i natrag, sa visinskom razlikom od 400m.

Ukupno : 15 sati pešačenja, visinska razlika 1800m i 35 km.

I pored svega, tužni smo i dalje...

17.03.2009. Velika Plana

Tekst i fotografije : Kocić Dragica